

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

451. Quid circa statuendam pensionem possint inferiores Collatores, vel etiam non Collatores, puta Comprimissarii, Iudices, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

& sic in omnibus censetur Ordinarius. Castropalao tamen *loc. cit. n. 5.* rejecta hac distinctione, tradit absolute, quod, quocumque demum modo hæc potestas conferendi concessa Legato, sive simul cum commissione legationis, sive separatim ab ea, non extendat se ad impositionem pensionis; eod quod pensionum impositio sub collatione beneficiorum non comprehendatur; unde nec Episcopus seu Ordinarius ex potestate conferendi imponere potest pensionem; sed quia à jure est id specialiter ei concessum ex causa pacis & concordia *ex c. de cetero. de transactionibus.*

Questio 451. Quid circa statuendam pensionem possint inferiores collatores, vel etiam non collatores, puta, compromissarii, iudices, &c.

1. **R**espondeo primò: Collatores alii Ordinario seu Episcopo inferiores nullatenus statuere possunt pensionem, seu conferre sub reservatione pensionis. Tond. *qq. benef. p. 3. c. 123. n. 9.* siquidem collator ordinarius (comprehendendo etiam hoc nomine collatores Episcopo, & habentibus jurisdictionem quasi Episcopalem inferiores) beneficium sine diminutione conferre tenetur. *c. unica. ut benef. sine diminut. conferantur.* Intelligendo id ipsum etiam de pensione statuta in persona beneficiarii, & non in ipso beneficio, etsi tunc propriè non fiat diminutio beneficii seu fructuum beneficii; quòd autem id possint Episcopi, id specialiter est dictum *q. preced.* in jure illis concessum, adeò que non extendendum ad alios simplices collatores. Porò similes reservationes pensionum à talibus factas non reddere collationem ipsam nullam, eod quòd reservatio pensionis sit quid separatum à collatione, & utile per inutile non vitietur, tradit Tond. *loc. cit. n. 11.* sic decisum inquitens à Rota.

2. Respondeo ad secundum: Sed neque compromissarii, in quos fortè partes compromiserunt, constituere pensionem possunt, etià in persona beneficiarii, & licet partes prius non convenierint de tali aliqua pensione aut aliquo loco illius dando. *Garc. p. 1. c. 5. n. 243.* & ex eo Murga *de benef. q. 3. n. 992.* ubi: quòd conventio de pensione reservanda ne quidem à compromissariis initium habere debeat, sed à Superioris auctoritate, pro quo recitant decisi. *Rotæ in Calagurit. pens. 29. Maij 1595.* in qua (dum partes compromiserant in quosdam arbitros, qui paulò post de licentia Ordinarii, & sub beneplacito Apostolicæ Sedis pronunciarent, adjudicando uni parti portionem, super qua litigabatur, ità ut is quolibet anno solvere teneatur certam tritici mensuram loco pensionis annuæ) resolutum fuit à Rota, impositionem pensionis non fuisse validè reservatam; quia non fuit constituta ab Episcopo, nec de ejus consensu ex rationabili causa; & cum arbitri reservassent sub conditione beneplaciti Apostolici, adhuc non fuisse validam ante adimpletam hanc conditionem; cum conditio non purificata nihil ponat in re, &c. facere etiam pro hac responsione *c. 2. de arbitris.* ait *ibid.* Garcias.

3. Respondeo ad tertium: Neque Superiorem seu iudicem alium inferiorem Episcopo (nisi fortè is ex commissione papali ad hoc haberet specialem facultatem) posse pro bono pacis pensionem imponere, si partes inter se de hoc convenissent, seu approbare conventionem partium de super factam,

etiamsi beneficium penes eum remaneret, seu ei adjudicaretur, qui habet jus in eo. *Garc. loc. cit. n. 348.* & ex eo Murga *loc. cit. n. 995.* juxta dicta *q. preced.* contra Nav. *de simon. conf. 46.* apud *Garc. n. 352.* docentem, posse iudicem talem conventionem approbare, Et certè, si id nequidem Episcopo licet juxta dicta *ibid.* multò minùs iudici inferiori. Secus videtur, si iudex seu Superior, in quem fortè partes liberè compromiserunt, ex officio, sine precedente conventionem simile aliquid provideret seu statueret, scilicet, ut daretur aliquid ratione expensarum, ut à lite recedatur, & pro concordia. *Garc. loc. cit. n. 352. juncto n. 350.* Idem tenere videtur Murga *l. c. n. 998.* ubi ait, posse fieri compositionem in beneficiis dato vel accepto aliquo auctoritate Superioris; secus verò esse, si fiat compositio auctoritate puri arbitri.

Questio 452. Quid possint monasteria vel collegia circa imponendas pensiones beneficiis sibi incorporatis?

Respondeo: Posse monasterium in Parochia sibi incorporata facere investiri Vicarium reservatà sibi pensione annuà secundum redditum facultatem, tradit Laym. *in c. cum clericis. de pactis. n. 3.* Quin & posse eandem pensionem augeri auctis redditibus parochialibus (intelligi notabiliter & constanter, & nisi ea auctio proveniat ex industria Vicarii) tradit *ibid.* ex Abb. *in cit. c. cum clericis.* Sed, ut vides, non est hac propriè impositio pensionis, de qua hæc, uti constat ex dictis à Lotterio supra, & dictis aliàs de Vicariis.

Questio 453. Quid possit Superior regularis circa impositionem pensionis respectu beneficiorum suæ religionis?

Respondeo: Posse Prælatum regularem super beneficio manuali alicui religioso obedientiaro suo reservare pensionem aliquam temporariam & manualem, seu amovibilem & tollibilem. *Lott. l. 1. q. 35. n. 41. & 42.* Barbof. *juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 61.* dicens: posse quemlibet regularium Superiorem in beneficiis religionis suæ manualibus ex eisdem causis, ex quibus potest Episcopus imponere pensionem, quæ quòad proprietatem non transeat in religiosum, citatque uterque Abb. *in c. nisi essent. de prob. n. 12.* Verùm, inquit *Lott. n. 43.* eas temporarias pensiones tam esse extraneas à natura pensionum propriè talium, ut in nulla sint consideratione respectu regulæ de valore. Sic in specie Magnus Magister Ordinis S. Joannis Hierosolymitani in Commendis suæ religionis spectantibus ad illum, ad favorem religiosorum seu equitum cujusdam ordinis reservare potest pensiones. *Barbof. loc. cit. Card. de Luca, de pens. d. 42. n. 4.* de quo plura infra, ubi de regularibus, an capaces sint pensionum.

Questio 454. An, & qualiter reservari vel exigi possit pensio ex conventionione privata sine auctoritate Apostolica?

1. **R**espondeo primò in genere: Pensio privata auctoritate constitui nequit. *Card. de Luca, de pens. d. 30. n. 11.* atque ita consensus partis sine auctoritate Papæ nihil præstat *Lott. l. 1. q. 35. n. 66.* Et constituta pensio solà auctoritate privata inter resignantem & resignatarium redolet simoniam, *Card.*